

BIJ DE UITVAART VAN JOS OORSPRONG O.P.

2 Korinthe 12, 6-10 en Mattheüs 11, 25-30

Jozef Essing o.p., 10 augustus 2018

Het verhaal gaat, dat in de dagen van klooster Mariaweide te Venlo er onrust heerste onder de oude medebroeders wanneer hun prior Jos Oorsprong enkele dagen van huis was. Nauwelijks was hij weergekeerd, of ieder voelde zich weer veilig en zeker: 'Hij waakt over ons; mocht er iets met mij gebeuren, ik ben in goede handen.' Als geen ander wist Jos dit vertrouwen te wekken.

Zijn karakter werd gekenmerkt door vastheid en betrouwbaarheid. Je kon het zien aan zijn statige loop, waaraan elke draf vreemd was. Hij straalde orde en rust uit; zijn leven liet een vaste lijn zien. En tegelijk was hij vriendelijk en mild, vol zorg dat ieder het goed had bij hem. Vandaar zijn natuurlijke gezag als surveillant op het Dominicuscollege, waar hij meer was dan ordebewaker: iemand met hart voor de jongens, voor hun ontwikkeling en ontspanning.

Tegelijk werd hij gevraagd als syndicus - zo heet de econoom in onze orde - in een periode dat de financiën in de rode cijfers waren beland. Hij werd in de oorspronkelijke zin van het woord econoom: een huisbewaarder die zorgt dat ieder het nodige krijgt en tegelijk de geldmiddelen in het oog houdt. Ook in Zwolle was die rol hem op het lijf geschreven. 's Avonds was hij al voor het ontspannende uur in de huiskamer om alles klaar te zetten voor de broeders die zouden komen, later - soms veel later. Al beklaagde hij zich wel eens hierover, hij bleef vriendelijk. Op hem is van toepassing het woord van de Heer (Math. 24, 45-46): *Wie is die trouwe en verstandige knecht die de Heer heeft aangesteld over zijn huis om ieder op tijd te eten te geven? Gelukkig wie de Heer daarmee bezig vindt als Hij komt.*

Hij liep niet voorop als vernieuwer; van doordraven moest hij helemaal niets hebben. Wanneer ontwikkelingen in de kerk zijn medebroeders in beroering brachten en er harde woorden vielen over een bisschop, zag je Jos stil worden. Teksten uit brevier en missaal hadden zijn duidelijke voorkeur in het persoonlijke gebed en als hij zelf voorging in de eucharistie. Het tafelgebed in deze viering is gekozen op zijn uitdrukkelijk verzoek. Tegelijk gaf hij anderen de ruimte; hij drong niemand iets op, en sloot zich loyaal aan bij het gemeenschappelijk bidden en vieren. Dit kenmerkte ook zijn pastoraat te Utrecht,

waar hij overweg bleek te kunnen met inspraak van onderop in de parochieraad en de nieuwe gezangen van het opbloeiende jongerenkoor.

Wat was het geheim dat dit leven droeg? Ik weet dat we in deze op moeten passen. God alleen peilt ons hart in zijn breedte en diepte.

Maar er is één ding in Jos' doen en laten dat duidelijk aan de oppervlakte kwam, iets diep van binnen, dat sterk bepaald moet hebben hoe hij in het leven stond: zijn vroomheid, zijn samenspraak met God die voortdurend met ons bezig is. Het was geen enge vroomheid, die het eigen gelijk koestert en zich verschanst, Hij leefde uit 'Gottesfreundschaft', vriendschap ontvangen, van God; iets dat pantsers doorbreekt en harten verruimt.

Het staat verwoord in het voorgelezen evangelie dat Jos heel dierbaar was:

'Ik dank U, dat U dit verborgen hebt voor wijzen en verstandigen en het onthuld hebt aan kleinen en eenvoudigen.

Niemand kent de Zoon behalve de Vader; niemand kent de Vader behalve de Zoon, Kom naar Mij toe die belast bent; Ik ben zachtmoedig en niet hoog van hart.'

Jezus ziet zich niet als presteerder die daarmee anderen de maat neemt, maar als ontvanger van een geschenk dat Hij elk mens gunt en met ieder wil delen Dankbaar als een kind is Hij om de goedheid die Hij ontvangt, van zijn Vader.

en Hij herkent zich in de mens die ook zo in het leven staat,

de mens die niet zijn kunnen voorop stelt maar de gunnende liefde van de Ander.

Dat geeft blijdschap en maakt ruimte, de ruimte van de kinderen Gods.

Dat laatste beleefde Jos sterk in de charismatische vernieuwingsbeweging, die staat voor: aandacht en ruim baan voor de heilige Geest, de Ademtocht van God, die vensters open waait en mensen doet opstaan van hun vaste plaats.

Daar geldt: meer gericht zijn op de geest van wat (voor)geschreven staat dan op de letter, meer Gods wind in de zeilen laten komen dan zelf verbeteren zwoegen aan de roerriemen.

Tijdens een congres van deze beweging had Jos een bijzondere ervaring.

die hij opgeschreven heeft in haar nieuwsbrief 'Bouwen aan de nieuwe aarde':

'Toen wij biddend en luisterend samen waren in de kapel, klonk op zeker moment een woord van de Heer dat enkele plaatsen áchter mij uitgesproken werd, als komend uit het tabernakel vóór mij. Het was een herhaling van (de tekst die ik zelf zesendertig jaar geleden op mijn priesterprentje liet afdrukken: Handel. 26,16):

'Zie, Ik stel u aan tot dienaar en getuige'. Ik onderging het als een mogen beluisteren hoe Christus mij persoonlijk aansprak ... om de Blijde Boodschap uit te dragen.

Een genadevolle ervaring die me altijd bij zal blijven en die ook een bevestiging was voor mijn geloof in de werkelijke tegenwoordigheid van Christus in de Eucharistie.'

Dit beseffen van een Aanwezige moet Jos ook gedragen hebben bij alle tegenslagen. De plek van zijn eerste benoeming had bepaald niet zijn voorkeur; en waar het maar voor twee jaar zou zijn, werden het er negen. Maar hij vervulde zijn taak met verve, alsof hij ervoor in de wieg was gelegd. Tweemaal moest hij na een herseninfarct herbeginnen vanaf punt nul: leren lopen de eerste keer, weer woordjes leren toen zijn spraak nagenoeg wegviel. Niet alleen toonde Jos zich toen een eerste klas doorzetter, hij toonde ook geen gêne voor zijn handicap en liet zich goedlachs en dankbaar helpen.

Onze ziekenbroeder Dominicus en de verplegenden van Aqua viva kunnen dit beamen.

Je niet schamen voor je handicap, maar er met een lach voor uitkomen, dat is een levenskunst. En ook hier was het zijn Godsvertrouwen dat hem droeg. Hij zag dit krachtig neergeschreven door Paulus - we hoorden het in de eerste lezing:

'Je hebt genoeg aan mijn genade', zei de Heer. 'Kracht wordt in zwakheid volkomen.'
Dus kom ik voor mijn zwakheden uit; dan zal de kracht van Christus in mij zal wonen.

Dierbare Jos, medebroeder, broer, oom en vriend, we danken je voor wie je was. En wij bidden je toe de *Kracht die volkomen wordt* nu de levenskrachten je zijn ontvallen.

En ook wensen wij jou en ons toe wat Dominicus van zichzelf zei op zijn sterfbed:
In het andere leven kan ik meer voor jullie zijn dan nu.

VOORBEDEN

God die in liefde naar ons omziet
en ons maakt tot getuigen
van uw mildheid en uw trouw:

Wij bidden U voor onze medebroeder,
broer, oom en vriend Jos,
en voor zijn ouders en familieleden
die uit dit leven zijn heengegaan:
dat zij geborgen mogen zijn in U
en leven in uw licht.

Gedenk allen voor wie zijn heengaan
een persoonlijk verlies is
en een leegte nalaat in hun leven.
Mogen zij kracht putten uit het geloof
waarin Jos sterkte vond wanneer hij zelf leed
onder de zwakte van ons kwetsbaar bestaan.

Toon uw nabijheid
aan de geloofsgemeenschappen
in Utrecht en hier in Nijmegen
voor wie Jos met hart en ziel een herder was:
dat het evangelie van uw mensenliefde
hen steeds weer moge bezielen en doen opleven

Wees door uw Geest aanwezig
in de beweging van de charismatische vernieuwing
waarin Jos zoveel inspiratie vond,
en waarin hij met velen,
in uw woord en in het brood dat wij breken,
de nabijheid beleefde van Jezus de Levende

Wees met ons,
dominicaanse broeders, zusters en leken,
die zoeken naar vormen van prediking
die mensen van deze tijd kunnen aanspreken,
wanneer zij zoeken naar zin en richting
in hun leven

Goede Vader,
U bent trouw aan ons.
Daarom leggen wij deze beden met vertrouwen aan U voor.
Schenk ons het leven dat duren blijft.
Door Christus onze Heer.